

BOS- EN DUINPARKEN

Herstelplan

WETH. VAN GELUKPARK



Gemeente Bloemendaal

INHOUD

	INLEIDING	3
1.	INVENTARISATIE	4
1.1	Historie	6
1.2	Ontsluiting en gebruik	7
	Ontsluiting	7
	Gebruik	9
1.3	Natuur en landschap	12
2	ANALYSE	14
3	THEMA	15
4	BEHEER	15
4.1	Ingang meer uitnodigend maken	17
4.2	Uitzicht verplaatsen	17
4.3	Verplaatsen helmplantersmonument	17
4.4	Paden in naaldbos afsluiten	17
4.5	Verbeteren zicht op westelijke waterpartij	18
4.6	Onderhoud paden	18
4.7	Herstel natuurwaarden van de overgang nat-droog	19
4.8	Reduceren aantal visvergunningen	19
4.9	Onderhoud hekken, banken en afvalbakken	19
5	OVERDRACHT VAN HET WETH. VAN GELUKPARK AAN NPZK	20
	BIJLAGE 1. Plantensoorten van het Weth. Van Gelukpark	21

INLEIDING

Dit is een deelrapport uit een serie over het nieuwe beheer voor de bos- en duinparken in Bloemendaal. De serie bestaat uit 8 rapporten:

- Algemene deel. Dit bestaat uit de aanleiding voor het opstellen van de rapporten, de beschrijving van natuur en landschap waar Bloemendaal in ligt en het huidige beleid van rijk, provincie en gemeente.
- Bloemendaalse bos (Bloemendaal)
- Wilhelminapark met Kopje (Bloemendaal)
- Caprera (Bloemendaal)
- Brouwerskolkpark (Overveen)
- Wethouder van Gelukpark (Overveen)
- Enschedepark (Aerdenhout)
- Van Haemstedebos (Aerdenhout)

Uitgangspunten voor herstel

Door achterstallig onderhoud zijn de bos- en duinparken een “groene brij” geworden en maken een verwaarloosde indruk. Dit trekt ongewenste ontwikkelingen aan. Daarom is herstel van de bos- en duinparken noodzakelijk.

Als uitgangspunt voor het herstel van de bos- en duinparken is gekozen voor het geven van een eigen identiteit aan de bos- en duinparken. Deze identiteit heeft nauwe relatie met de mogelijkheden van het park en het huidige gebruik.

Leeswijzer

Elk rapport bestaat uit vaste onderdelen:

1. **Inventarisatie** van algemene zaken (oppervlakte, bijzonderheden e.d.), korte historie, gebruik (ontsluiting en beleving) en natuur en landschap.
2. **Analyse**, met daarin knelpunten en pluspunten.
3. **Thema**, waarin de geadviseerde identiteit van het park wordt toegelicht.
4. **Beheer**, waarin de geadviseerde maatregelen worden beschreven, ook wordt per maatregel de uitvoering beschreven

In elk park is een planteninventarisatie uitgevoerd in 2002. De gevonden planten (inclusief struiken en bomen) staan in de bijlage. Een planteninventarisatie geeft een indruk van de natuurwaarde van een bos- en duinpark. Er zijn geen faunainventarisaties uitgevoerd, omdat dat te veel tijd kost in relatie tot de voor dit doel benodigde informatie. Indien er faunagegevens bekend zijn van derden (bv. Provincie of KNNV), dan zijn die in het rapport verwerkt.

1. INVENTARISATIE

Het Weth. Van Gelukpark ligt langs de Zeeweg (van Overveen naar Bloemendaal aan Zee) in het van nature open duingebied met verspreide bosschages. Het Weth. Van Gelukpark beslaat 13,6 ha. en heeft een zeer afwisselend landschap.

In het duinpark liggen twee plassen (samen 4,52 ha.), die met elkaar zijn verbonden door een smal deel. Hierover ligt een brug.

Rond de oostelijke plas ligt open duinterrein met verspreid staande bosschages (4,85 ha.). De westelijke plas wordt omzoomd door een natuurlijk loofbos. Westelijk daarvan staat een aangeplant bos van Oostenrijkse den. Het bos beslaat in totaal 3,63 ha. Zie foto 1.

De rest van het oppervlakte wordt ingenomen door paden en bebouwing.

Aan de oostelijke waterpartij in het park ligt het gerenommeerde restaurant de Bokkedoorns met een grote parkeerplaats ernaast.

Het park wordt omgeven door duingebied van PWN. Het hele duingebied, inclusief het Weth. Van Gelukpark behoort tot het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Het is aangewezen als Habitatgebied. Daarmee wordt bedoeld dat het gebied als hoofdfunctie natuur en natuurrecreatie heeft. Bestaand gebruik, zoals het restaurant mag blijven gehandhaafd.

Naast het park en met een eigen ingang, ligt manege de Bokkedoorns.



Foto 1. Het landschap van het Weth. Van Gelukpark

1.1 Historie

In 1939 werden de eerste plannen ontwikkeld voor een zandwinning in de duinen op de plaats van het Weth. Van Gelukpark. Er lagen enkele hoge duinen, dus was zandwinning daar zinvol. Pas na de Tweede Wereldoorlog konden de plannen worden uitgevoerd.

Ook in die tijd waren rijk en provincie zeer kritisch over het afgraven van duinen. Vanaf het begin van de plannen van de zandwinning was duidelijk dat er een waterplas zou worden aangelegd. Wel moest de afgraving meteen netjes worden afgewerkt tot een glooiend landschap en beplant worden met duinbeplanting

Het zand is gebruikt voor weg- en woningbouw elders (westelijk randweg). De waterpartij is aangelegd als recreatieplas vergelijkbaar met het Wed (meer oostelijk gelegen). Er waren zelfs plannen om er een waterpolo en zwemwedstrijd baan van te maken. Inmiddels is het niet meer als zodanig in gebruik

De westelijke waterplas is in 1953 gegraven naar een ontwerp van het toenmalige hoofd Plantsoenen. De beroemde Jac. P. Thijsse heeft daarbij geadviseerd en de waarde van een waterplas in de duinen onderkend, omdat er dan natte duinvegetatie kon worden ontwikkeld.

In 1957 zijn plannen ontwikkeld voor het vergroten van het meertje met het oostelijke deel. Tegelijkertijd werden plannen gemaakt voor een theehuis (de Bokkedoorns) bij de westelijke plas en een parkeerplaats voor 110 (!) auto's op de plaats van de huidige manege. Pas als deze voorzieningen klaar zouden zijn dan zou het park worden opengesteld voor publiek.



Foto 2. Anti-tankwal uit WO II.

In 1961 is het park voor publiek geopend.

Uit die tijd stamt ook het huisje bij de ingang. Het was de kaartverkoop voor het gebruik van het park. In dat huisje werd tot enkele decennia geleden ook voer verkocht voor de eenden en ganzen in de waterpartijen. Tegenwoordig is het huisje onbemand en komen er geen bezoekers meer om de eenden te voeren.

Het theehuis is uiteindelijk tussen de twee meertjes in neergezet en restaurant de Bokkedoorns geworden.

In de zuidwest hoek van het duinpark ligt een deel van een antitank-wal, die door de Duitsers is aangelegd in de Tweede wereldoorlog (Foto 2).

Restaurant de Bokkedoorns is in 1961 gebouwd (te zien op foto 1). Het restaurant heeft een zeer goede reputatie (Michelinsterren). Het gebouw is eigendom van de gemeente.

1.2 Beleving

Ontsluiting

Er is slechts één ingang voor het park. Deze ingang is voor auto's, fietsers en wandelaars. Het is niet meteen zichtbaar dat hier een openbaar wandelpark ligt. Het fraai uitgevoerde bord staat wat ver van de ingang op een weinig opvallende plaats (foto 3) en valt weg tegen de aanwezige begroeiing. Naast de ingang staat ook een verbodsbord voor kamperen, dat wel terecht is, maar niet uitnodigt tot een bezoek aan het park.

De auto's en fietsers mogen alleen over het verharde pad naar het restaurant.



Foto 3. . Het is bij de ingang van het park niet meteen duidelijk dat hier een wandelpark is. (links het naambord).

De paden in het park zelf zijn alleen toegankelijk voor wandelaars. In totaal ligt er 1750 m. schelpenpad en 650 m. halfverharding (duomix), die allen in goede staat zijn op dit moment.

In het park wordt alleen restaurant de Bokkedoorns aangegeven. Hierdoor krijgen mensen, die hier niet bekend zijn, de indruk dat de inrit alleen bedoeld is voor het restaurant.

Nabij het restaurant ligt een grote geasfalteerde parkeerplaats (foto 4).



Foto 4. De grote geasfalteerde parkeerplaats bij de Bokkedoorns.

Door het park lopen vele aantrekkelijke paden in een afwisselende omgeving. Zowel open duinen (foto 1), water, loofbos (foto 5) als dennenbossen omringen de paden. Vanaf het pad langs de westelijke waterpartij is echter erg weinig zicht op het water. Op de duinkam aan de oostzijde van het park zijn de paden illegaal ontstaan vanuit het uitzichtpunt.

Het uitzichtpunt ligt niet helemaal op het hoogste punt. Mensen klimmen dus nog even verder. Bovendien lopen mensen niet graag dezelfde weg terug als ze eenmaal naar boven zijn geklommen. Zij zoeken dan zelf hun weg, voorgedaan door hun loslopende hond.

Het zou een verbetering zijn als het uitzichtpunt naar het hoogste punt wordt verplaatst en daarna de mogelijkheid gegeven wordt om via een andere route terug naar het pad langs het water te komen.

De trap naar het uitzichtpunt is aan vervanging toe. Het vervangen van de trap kan gecombineerd worden met het verplaatsen van het uitzichtpunt.

In het dennenbos zijn er overmatig veel paden.



Foto 5. Loofbos langs de westelijke plas.

Vanaf de manege is er een informele ingang voor voetgangers het park in. Daar wordt echter weinig gebruik van gemaakt. Deze doorgang heeft verband met het gebruik van de parkeerplaats bij restaurant de Bokkedoorns door bezoekers van de manege. In dat kader moet ook de brug over de waterpartij voldoen aan eisen voor rolstoelen.

De brug over de waterpartij verkeert in slechte staat (glad oppervlak en slechte leuning).

Van west naar oost, evenwijdig langs de Zeeweg, loopt een ruitepad dat aansluit op de toegangsweg naar de manege en het ruitepadennet van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Voor ruiters is het Weth. Van Gelukpark een doorgangsroute.

Gebruik

Het park ligt ver buiten de bebouwde kom van de gemeente Bloemendaal (en van die van Zandvoort), waardoor bezoekers er speciaal voor naar toe moeten.

Hoewel het een zeer fraai en afwisselend park is met een mooi uitzichtpunt en een waterpartij, komen er toch weinig bezoekers naar het park.

De meeste mensen passeren het park op weg naar zee en bezoeken het dan niet. De strandgangers gebruiken het pad direct achter de ingang (gezien het afval) regelmatig voor een sanitaire stop.

Wandelaars zullen het park door de beperkte omvang niet snel als doel kiezen. Wie in de duinen wil wandelen kiest eerder de ingang Koevlak van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland.

Tegenwoordig wordt het Weth. Van Gelukpark vooral in beperkte mate gebruikt om de hond uit te laten. Het is één van de weinige plaatsen in het open duin, waar je met de hond mag komen. Hoewel het de bedoeling is om de honden aangelijnd te houden, lopen vrijwel alle honden los.

Voor het water in dit duinpark zijn 55 visvergunningen beschikbaar. Jaarlijks worden er ongeveer 30 van uitgegeven. Relatief wordt er weinig gebruik gemaakt van de

uitgegeven visvergunningen. Het hebben van een visvergunning voor het Weth. Van Gelukpark heeft meer als doel de vrijheid te hebben er gebruik van te kunnen maken, dan dat het daadwerkelijk gebeurt.

De grote hoeveelheid visvergunningen voor het water in het park past niet erg in de natuurdoelstelling van de Habitatgebiedstatus waar het park onder valt. Het is echter niet verboden, omdat bestaand gebruik mag blijven bestaan. Voor de vissers is het aantrekkelijk om in een dergelijke natuurlijke omgeving te kunnen zitten vissen. Er zijn geen speciale voorzieningen voor vissers. De vissers moeten daarom om bij het water te kunnen komen door de oevervegetatie heen, waarbij deze onvermijdelijk wordt vertrapt (foto 6).

De indruk bestaat dat er tegenwoordig ook minder vis in de waterpartij zit. Werd er voorheen veel paling uit het water gehaald, tegenwoordig gaat het om bescheiden recreatief vissen.



Foto 6. Visplek en hondendrinkplaats

Bezoekers van het restaurant de Bokkedoorns nemen wel de moeite om hier naar toe te komen, omdat het restaurant een zeer goede reputatie heeft.

Het gebouw is echter geen verfraaiing van het park. Het restaurant is geen horecagelegenheid waar men na een wandeling met de hond even een kop koffie drinkt en draagt om die reden ook niet bij tot een verbetering van de kwaliteit van het park.

De Bokkedoorns is een gerenommeerd restaurant met al vele jaren een Michelinster. Het is alleen geopend tijdens de lunch en diner, echter niet op feestdagen. Bij het restaurant ligt een grote geasfalteerde parkeerplaats die wel past bij het restaurant, maar niet bij het omringende natuurgebied.

Door het stijgen van het waterpeil (t.g.v. het stoppen van de waterwinning in de duinen) is er wateroverlast in de wijnkelder van de Bokkedoorns. Om die reden wordt

het waterpeil vanaf 1998 ter plaatse kunstmatig laag gehouden (+1 m. NAP). Jaarlijks wordt er 300.000 m³ water met name in de winter verpompt naar duinvallei Grote Zijp. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk.

Indien dit niet zou worden gedaan zou behalve de kelders van de Bokkedoorns ook het bruggetje over het verbindingsdeel tussen de twee plassen onder water staan in de winter.

In het Beheer- en Inrichtingplan Nationaal Park Zuid-Kennemerland 2003 – 2012 staat het zoeken naar een duurzame oplossing van deze kunstmatige situatie aangegeven in project 8. Daarbij wordt meteen gestreefd naar een verbetering van de natuurkwaliteit.

Het weth. Van Gelukpark heeft een aantal attractiepunten:

- In de noordoost hoek is een uitzichtpunt
- De grote waterpartij met fraaie doorkijkjes (momenteel beperkt)
- Verscholen in het dennenbos en langs de manege ligt een deel van de antitankwal uit de tweede wereldoorlog. Dit is voor een beperkt publiek interessant.
- In het westelijk deel vlak bij het parkeerterrein staat verscholen in bosschages een monument voor de helmplanters (foto 6). Dit wordt in de kunstroute voor Bloemendaal genoemd. Dit beeld is inmiddels omgeven door struweel. Het zou meer op zijn plaats zijn als het in het open terrein zou staan.

De attractiepunten worden niet aangegeven en worden dus alleen bij toeval ontdekt.

Een groot deel van de afvalbakken in het park zijn afgeschaft, omdat ze met het huidige materieel moeilijk te bereiken zijn. Alleen vlak bij de ingang en parkeerplaats staan er nu nog afvalbakken, die makkelijk kunnen worden geleegd. Afvalbakken, die te weinig kunnen worden geleegd hebben extra zwerfvuil tot gevolg, omdat een bak suggereert dat men vuil kwijt kan. Als er niets staat wordt er ook niet zo snel vuil achtergelaten. In het park is weinig zwerfvuil te vinden. De bezoekers zijn bereid om het afval bij de ingang weg te gooien.



Foto 7 Het Helmplantersmonument

1.3 Natuur en landschap

Het Mr. Van Gelukpark ligt volgens de indeling van Doing op de grens van het Kalkrijk duinrooslandschap (Kb) en het Dauwbraam-vlierlandschap (Rh). Dit type landschap is kenmerkend voor de plaatsen waar de jonge duinen de oude hebben overstoven. Het bevindt zich in een ver gevorderd stadium van ontwikkeling en vertoont dus maximale ontwikkeling. Dat is terug te zien in de lange lijst planten, die in bijlage 1 staan. Het is ook te zien aan afwisselende begroeiing van het park, waardoor het aantrekkelijk is om er te wandelen. Naast uitgebreide kenmerkende Duinroosvelden groeien er goed ontwikkelde struwelen (duindoorn, meidoorn, egelantier, kardinaalsmuts) en aantrekkelijk ogende bosjes van Witte abeel (foto 8).

Van nature groeien er in de valleien soortenrijke berkenbossen, maar door het uitgraven van de plassen ontbreken die hier. Daar is nu alleen water met steile oevers, waardoor er weinig ruimte is voor oeverbegroeiing.

Voordat de grondwaterspiegel omhoog is gekomen (door het stoppen met de waterwinning) waren er interessante oeverbegroeiingen op de glooiende delen van de oevers. In 1982 werd tijdens de provinciale inventarisatie soorten gevonden als Penningkruid en Duizendguldenkruid. Nu staat het water tot aan de steile kanten en zijn de oevers veelal begroeid met ruige soorten (harig wilgenroosje, brandnetel en riet) en struiken (foto 9). De verruiging is het gevolg van de grondwaterstijging. Door de grondwaterstijging is er de voorheen glooiende oever ondergelopen en is de oever nu steil. Hierdoor is de bijbehorende bijzondere plantengroei verdwenen. Door de oevers aan te passen is herstel van deze oevervegetatie mogelijk.



Foto 8. Kenmerkend bosje van Witte Abeel



Foto 9. Verruigde oever

Aan de westkant van het park is een dennenbos aangeplant rond 1960 (foto 10). Dit was enerzijds bedoeld om het zand vast te leggen, anderzijds ook als houtproductie. In de ondergroei zijn nog diverse planten te vinden, die de oorspronkelijke vegetatie verraden. Voorbeelden zijn Duinsalomonszegel en Eikvaren. Behalve met dennen werd het zand na de zandwinning en de aanleg van het park ook vastgelegd met helmaanplant. De helmvegetaties zijn inmiddels overwoekerd met de plantengroei, die in deze duinzone thuishoort.

Grote delen van de open vegetatie zijn nu aan het vergassen (met duinriet). Dat is het gevolg van zowel voedselrijke depositie (neerslag) als van het teruglopen van de konijnenstand (door een ziekte onder de konijnen). Toch zijn nog vele kenmerkende soorten van dit deel van de duinen te vinden. Voorbeelden zijn Duinsalomonszegel, Kruidend stalkruid, Wilde reseda, Slangekruid, Hondstong, Ossentong en Wilde asperge.

Een opmerkelijke vondst in het park is de Akeleiruit. Deze soort is vermoedelijk adventief (aangevoerd door mensen).



Foto 10. Het dennenbos

2. ANALYSE

De belangrijkste attractie van het park zelf is de natuur en met name de waterplas. De recreatievissers komen speciaal voor deze waterplas. De meeste bezoekers echter komen voor het restaurant en dus niet voor het park.

Knelpunten

- Er zijn geen speciale (buitenrecreatie)attracties in het Weth. Van Gelukpark, waarvoor de bezoekers komen
- Het park zelf wordt weinig bezocht, want het is te ver weg voor een klein ommetje en te klein voor een echte wandeling.
- Park wordt gebruikt door strandgangers voor een sanitaire stop.
- Er is weinig sociale controle
- De oevervegetatie is ruig als gevolg van de waterstijging na het stoppen van de waterwinning. De waardevolle oevervegetatie is verdwenen onder water. Er is geen glooiende oever meer over.
- De grote hoeveelheid visvergunningen voor de waterpartij in het park staat op gespannen voet met de status als habitatgebied.
- Er lopen overmatig veel paden door het westelijk (dennen)bos

- Vanaf het pad rond de westelijke waterplas is weinig uitzicht op het water (achterstallig onderhoud)
- Er lopen veel sluiptpaden door het open duingedeelte, mede doordat het uitzichtpunt niet goed gesitueerd is
- De trap naar het uitzichtpunt is toe aan herstel
- Honden zijn toegestaan, maar lopen los, waardoor de natuur verstoord wordt. Controle hierop is niet uitvoerbaar.
- Restaurant de Bokkedoorns draagt niet bij tot de waarde van het park zelf.
- Het helmplantersmonument staat verscholen in een bosje

Pluspunten

- Mooi afwisselend wandelgebied
- Het duinpark is gratis en openbaar toegankelijk
- Honden zijn toegestaan
- Gevarieerde natuur met hoge natuurwaarde
- Het park is een mooie locatie voor het restaurant

Overwogen moet worden of dit duinpark een gemeentelijk park moet blijven.

3. THEMA

Het Weth. Van Gelukpark is het enige park in Bloemendaal met een uitgesproken open duinkarakter.

Dat is dan ook meteen het thema van dit park: *lucht, licht en water*.

Bij het beheer zal dus de nadruk moeten komen te liggen op het versterken van dit karakter. De waterpartijen zijn daarin een belangrijk en waardevolle elementen. Dat betekent onder andere meer zicht op de westelijke waterplas. Maar ook verbeteren van de natuurwaarde van de waterpartijen door de oevers aan te passen zodat er een waardevolle gradiënt ontstaat van nat naar droog.

Het verbeteren van het uitzichtpunt en meer openheid bij de ingang van het park past goed in het verbeteren van het open karakter van het Weth. Van Gelukpark.

4. BEHEER

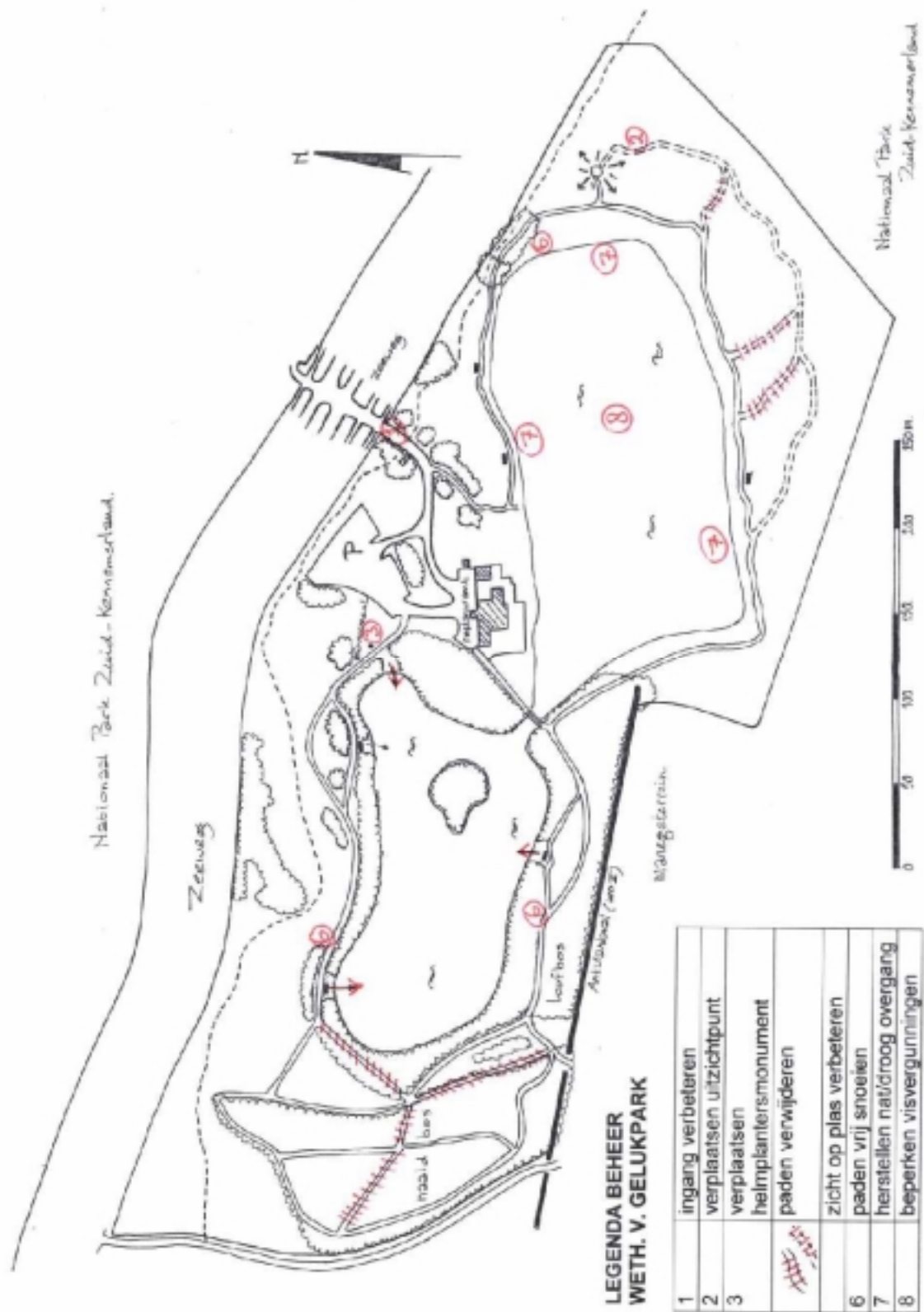
Er zijn een aantal knelpunten, die met gericht beheer kunnen worden opgelost:

Gezien de ligging en de mogelijkheden (thema) van het Weth. Van Gelukpark zullen de beheersingrepen gericht zijn op het behouden en versterken van de aanwezige natuurwaarden.

Het natuurbeheer van duinterrein vereist gespecialiseerde aanpak en vaak maatwerk.

Het park maakt deel uit van een groter natuurlijk gebied. Het beheer van het park hoeft niet direct gericht te zijn op het behouden van alle vegetatietypen. Er kan beter gekozen worden voor het beheer van een bijzonder natuurtype dat in het grotere geheel van de duinen ook bijzonder is. De grote waterpartij is dan als een meer bijzonder element te zien in het grote geheel van de duinen.

Nu de waterwinning is gestopt in de duinen is beheer gericht op overgangen van nat naar droog duin van groot belang. Gezien het grote oppervlak aan water in het Weth. Van Gelukpark en het recente verlies van de oevervegetatie zou de prioriteit moeten



Figuur 2. Beheersmaatregelen

liggen bij het herstellen van deze oevervegetatie. Dit is echter een kostbare ingreep, die niet alleen ten laste van de gemeente zou moeten komen.

Het herstellen van de vergraste droge vegetaties of natuurbeheer van het naaldbos heeft in dit kader geen prioriteit. Bovendien is de oppervlakte van een dergelijke duinvegetaties in verhouding erg klein vergeleken met het omringende Nationaal Park, waardoor de natuurwinst klein blijft, terwijl de inspanning van de gemeente groot zou zijn.

Wel kan ongewenst gebruik, waardoor de meer open vegetaties aangetast worden, tegen gegaan worden. Dat kan door het padenstelsel aan te passen aan de behoeften van de gebruikers van het park. Gedacht moet dan worden aan een betere situering van het uitzichtpunt en het aangeven van visplaatsen.

Onderstaand worden de verschillende beheersmaatregelen apart besproken, zie ook figuur 2.

4.1 Ingang meer uitnodigend maken.

De ingang van het park is gesloten. Er staan veel bomen en struiken.

Verwijderen van struiken en enkele bomen bij de ingang maakt niet alleen de ingang meer uitnodigend, maar voorkomt ook het gebruik van de bosjes als sanitair.

Op dit moment staat er alleen een verbodsbord tegen kamperen. Een bord met wat er wel mogelijk is in het park nodigt meer uit.

4.2 Uitzicht verplaatsen

Door het uitzicht te verplaatsen naar het hoogste punt wordt voorkomen dat bezoekers zelf hun weg gaan zoeken. Vervolgens kan het pad over de kam van de duinenrij, dat illegaal ontstaan is, worden verstevigd met schelpen. Dit voorkomt verdergaande erosie en geleid de bezoekers.

Tegelijk met het verplaatsen kan de versleten trap vervangen worden.

De drie extra afdalingen naar de waterpartij kunnen dan worden afgesloten door ze dicht te planten met meidoorn, vlier, duindoorn of hondsroos.

In verband met vergunningen is het aan te raden dit gelijk uit te voeren met het verplaatsen van het helmplantersmonument.

4.3 Verplaatsen helmplantersmonument

Het helmplantersmonument stond oorspronkelijk in het open duingebied. Bij de aanleg van het Weth. Van Gelukpark is het naar deze plek verplaatst. Inmiddels is deze plaats dichtgegroeid. Het monument is slecht zichtbaar en staat op een plaats, die geen relatie heeft meer met het onderwerp van het beeld. Verplaatsen naar een open duingebied doet meer echt aan het beeld.

Een plaats bij het nieuwe uitzichtpunt zou het beeld meer tot zijn recht laten komen. Het is gewenst dat tegelijk uit te voeren met het verplaatsen van het uitzichtpunt. De ontheffing voor de F&F-wet kan dan in één keer worden geregeld.

4.4 Paden in het naaldbos afsluiten

In het bos ten westen van de waterpartij lopen op korte afstand wel erg veel paden. Daarvan kunnen een aantal worden afgesloten door enkele dennen op de juiste plaats om te trekken. In verband met de Boswet is melding bij de Provincie Noord-Holland van een dunning van meer dan 20 bomen verplicht. Mogelijk is er daarnaast

een ontheffing nodig voor de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet, omdat het duinpark in beschermd natuurgebied ligt.

Op enkele plaatsen zullen aanvullend wat meidoorn of hondsroos geplant moeten worden.

Daarbij moet door een juiste keuze van de te handhaven paden een interessante route blijven bestaan.

4.5 Verbeteren zicht op westelijke waterpartij

Vrijwel de gehele oever van de westelijke waterplas is dichtgegroeid met bomen en struiken. Daardoor is het water bijna niet meer te zien. Op deze plaatsen zijn nu wat smalle open plekken door vissers ontstaan.

Op enkele plaatsen kunnen wat extra struiken aan de oever worden weggehaald, zodat er een beter uitzicht onder de bomen door naar het water ontstaat.

Bij voorkeur worden de vrijgekomen takken **niet** gebruikt voor het verbeteren van de paden, omdat dat verrijking van de bodem betekent. Een voedselarme bodem is juist het kenmerk van deze natuur. Hierdoor groeien er juist die bijzonder duinpalnten.



Foto 12. Het zicht op de westelijke plas moet verbeterd worden.

4.6 Onderhoud paden

Omdat de paden relatief weinig gebruikt worden groeien ze ook snel dicht met struiken. Eens in de twee jaar worden de struiken teruggesnoeid, zodat de paden goed begaanbaar blijven. Foto 9 laat de noodzaak van het regelmatig snoeien zien, het pad is hier twee jaar geleden voor het laatst gesnoeid.

De bermen van de paden worden aan weerszijde over een breedte van 1 meter 5x gemaaid met een kleine klepelmaaier. Dit beheer kan worden voortgezet.

Bij herstel van paden met halfverharding moeten gezien de ligging van het park schelpen gebruikt worden i.t.t. de gebruikte halfverharding elders in de gemeente (houtsnippen, duomix of dolomiet).

Dit beheer is reeds bestaand beheer. Alleen de controle van deze paden wordt niet regelmatig uitgevoerd. Een regelmatige inspectie minimaal eens per jaar is noodzakelijk voor een constante kwaliteit.

4.7 Herstel natuurwaarden van overgang nat naar droog

In het Beheer- en Inrichtingsplan NPZK staat het zoeken naar een oplossing voor het kunstmatige waterpeil in het park (om de kelders van restaurant de Bokkedoorns droog te houden) opgenomen. Pas nadat een permanente oplossing is gevonden voor de waterhuishouding kan de ruige oeverbegroeiing verwijderd worden en de oever meer glooiend worden gemaakt.

De waterkwaliteit en de bodemgesteldheid geven de mogelijkheid voor herstellen van een bijzondere oevervegetatie. Omdat er rondom een pad direct om de plas heen loopt zal door deze ingreep het pad verplaatst moeten worden.

Een andere mogelijkheid is met de aanvoer van duinzand elders uit de duinen de oever naar het water toe meer glooiend maken.

Een dergelijke ingreep is niet eenvoudig door de gemeente uit te voeren. Het is alleen mogelijk in nauwe samenwerking met de andere beheerders (met name PWN) van het NPZK.

4.8 Reduceren van het aantal visvergunningen

Het Weth. Van Gelukpark ligt in een natuurbeschermingsgebied. Daarin past niet het op grote schaal vissen voor recreatieve doelen. Het aantal visvergunningen is veel groter dan de behoefte eraan op dit moment. Ook wordt van de uitgegeven visvergunningen weinig gebruik gemaakt. Vaak is deze vergunning derde keus, omdat de visvergunningen van Halve Maantje en Brouwerskolkpark al vergeven zijn. Bij elkaar genomen is er voldoende aanleiding om het aantal visvergunningen drastisch terug te brengen. Voordat dat wordt gedaan is het wenselijk de vergunninghouders naar hun gebruik te informeren.

4.9 Onderhoud hekken, banken en afvalbakken.

Om te voorkomen dat wandelaars ongehinders het omringende terrein inlopen (dat niet toegankelijk is voor publiek) wordt het hek rond het duinpark onderhouden. Indien overwogen wordt om het duinpark over te dragen aan PWN, dan is een dergelijk hek mogelijk niet meer nodig (zie ook hoofdstuk 5).

Een kapotte of verkeerd geplaatste bank of afvalbak maakt een onverzorgde indruk. De plaatsing van de banken en afvalbakken wordt op dit moment nog niet bekeken. De beste plaats van een bank kan ook in de loop van de jaren veranderen. De banken en afvalbakken kunnen na een inventarisatie worden verwijderd of verplaatst.

De algemene criteria voor de plaats van banken en afvalbakken staat beschreven in het Algemene deel.

In het Weth. Van Gelukpark staan alleen enkele afvalbakken bij het begin van de wandelpaden, omdat die goed bereikbaar zijn voor de ophaaldienst. Toch is er geen zwerfvuil in het park te vinden.

5. OVERDRACHT VAN HET DUINPARK AAN NPZK

Er is al enige tijd een discussie over mogelijk afstoten van de zeeweggronden (duinterrein aan weerszijde van de Zeeweg), die nu nog eigendom zijn van de gemeente Bloemendaal. Daaronder valt ook het Weth. Van Gelukpark.

Voor de afweging voor mogelijke overdracht van gronden moeten voor het Weth. Van Gelukpark onderstaande punten meegewogen worden:

- *Recreatie*. Het park wordt weinig bezocht door wandelaars. Er komen vooral bezoekers om de hond uit te laten. Er worden jaarlijks ca. 30 visvergunningen uitgegeven voor de waterpartij, waarvan in de praktijk weinig gebruik gemaakt wordt.
- *Horeca*. Het gerenommeerde restaurant is alleen open tijdens lunch en diner en wordt dan goed bezocht. Het restaurant is niet bedoeld om na een wandeling een kop koffie te drinken. De bezoekers van het restaurant maken geen gebruik van het park. Het park draagt wel bij tot de fraaie ambiance van het restaurant.
- *Natuurgebied*. Het park valt onder het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en daarmee onder Habitatgebied. Dat betekent dat er geen nieuwe ontwikkelingen (exploitatiemogelijkheden) zullen worden toegestaan. Het gebied is alleen bedoeld voor natuur. Bestaand gebruik mag worden voortgezet.
- De waterpartij heeft bijzondere mogelijkheden voor natuurontwikkeling. De kosten van een dergelijke ingreep passen niet binnen de mogelijkheden van de gemeente.

Door overdracht aan de beheerder van het omringende duingebied (PWN) ontstaat de mogelijkheid het park beter te beheren binnen de natuurdoelstelling van het duingebied, zonder kosten voor de gemeente.

Bij de overdracht kan de eventueel de voorwaarde worden opgenomen dat het park voor een vastgestelde periode toegankelijk blijft voor (aangelijnde) honden en het viswater beschikbaar blijft voor een beperkt aantal vissers. Ook de ruitpaden moeten dan gehandhaafd blijven.

Voor wandelaars (inwoners van Bloemendaal) zonder hond blijft het NPZK een goed alternatief. Vooral nu de toegang ook daar tegenwoordig gratis is.

BIJLAGE 1

PLANTENSOORTEN WETH. VAN GELUKPARK

Aantal: 139

<i>Latijnse naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>
Acer platanoides	Spaanse aak
Acer pseudoplatanus	Esdoorn
Achillea millefolia	Duizendblad
Aegopodium podagraria	Zevenblad
Agrostis stolonifera	Kruipend struisgras
Ajuga reptans	Zenegroen
Alliaria petiolata	Look-zonder-look
Alnus glutinosa	Zwarte els
Ammophila arenaria	Helm
Angelica sylvestris	Gewone engelwortel
Anchusa arvensis	Kromhals
Anchusa officinalis	Ossentong
Anthriscus caucalis	Fijne kervel
Anthriscus sylvestris	Fluitenkruid
Arabidopsis thaliana	Zandraket
Arctium pubens	Gewone klit
Artemisia vulgaris	Bijvoet
Asperagus officinalis	Wilde asperge
Avenula pubens	Zachte haver
Berberis vulgaris	Zuurbes
Betula pendula	Ruwe berk
Bromus tectorum	Zwenkdravik
Bryonia dioica	Heggerank
Calamagrostis epigejos	Duinriet
Calystegia sepium	Haagwinde
Carduus crispus	Kruldistel
Carex acutiformis	Moeraszegge
Carlina vulgaris	Driedistel
Cerastium arvense	Akkerhoornbloem
Cerastium conglomerate	Kluwenhoornbloem
Chelidonia majus	Stinkende gouwe
Cirsium arvense	Akkerdistel
Cirsium vulgare	Speerdistel
Convallaria majalis	Lelietje-der-dalen
Crataegus momogyna	Eenstijlige meidoorn
Cynoglossum officinale	Hondstong
Dactylus glomerata	Kropaar
Daucus carota	Wilde peen
Diplotaxis tenuifolia	Gewone zandkool
Dryopteris carthusiana	Smalle stekelvaren
Echium vulgare	Slangenkruid
Elymus repens	Kweek
Epilobium hirsutum	Harig wilgenroosje

<i>Equisetum arvense</i>	Heermoes
<i>Erigeron canadensis</i>	Canadese fijnstraal
<i>Erodium cicutarium</i> ssp. <i>Dunense</i>	Duinreigersbek
<i>Euonymus europaeus</i>	Kardinaalsmuts
<i>Eupatorium cannabinum</i>	Koninginnekruid
<i>Festuca ovina</i>	Schapengras
<i>Festuca rubra</i>	Rood zwenkgras
<i>Fragaria vesca</i>	Bosaardbei
<i>Galeopsis segetum</i>	Hennepnetel
<i>Galium aparine</i>	Kleefkruid
<i>Galium mollugo</i>	Glad walstroo
<i>Galium verum</i>	Echt walstroo
<i>Geranium molle</i>	Zachte ooievaarsbek
<i>Geranium robertianum</i>	Robbertskruid
<i>Geum urbanum</i>	Gewoon nagelkruid
<i>Glechoma hederacea</i>	Hondsdrif
<i>Heracleum sphondylium</i>	Bereklaauw
<i>Hieracium umbellatum</i>	Schermhavikskruid
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	Duindoorn
<i>Holcus lanatus</i>	Zachte wilbol
<i>Hypericum perforatum</i>	Hertshooi
<i>Hypochaeris radicata</i>	Gewoon biggenkruid
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst
<i>Impatiens parviflora</i>	Klein springzaad
<i>Iris pseudacorus</i>	Gele lis
<i>Koeleria macrantha</i>	Fakkelgras
<i>Lamium purpurea</i>	Paarse dovenetel
<i>Lapsana communis</i>	Akkerkool
<i>Leontodon autumnalis</i>	Herfstleeuwentand
<i>Leymus arenarius</i>	Zandhaver
<i>Ligustrum vulgare</i>	Wilde liguster
<i>Linaria vulgaris</i>	Vlasleeuwenbek
<i>Lolium perenne</i>	Engels raaigras
<i>Lonicera periclymenum</i>	Kamperfoelie
<i>Luzula campestris</i>	Gewone veldbies
<i>Lycopus europaeus</i>	Wolfspoot
<i>Lythrum salicaria</i>	Kattenstaart
<i>Mahonia aquifolium</i>	Mahonie
<i>Matricaria maritima</i>	Reukloze kamille
<i>Melilotus alba</i>	Witte honingklaver
<i>Mentha aquatica</i>	Watermunt
<i>Moehringia trinerva</i>	Drienerfmuur
<i>Oenothera erythrosepala</i> x <i>biennis</i>	Grote/Middelste teunisbloem
<i>Ononis repens</i>	Kruipend stalkruid
<i>Phragmites australis</i>	Riet
<i>Picris hieracioides</i>	Bitterkruid
<i>Pinus nigra</i>	Oostenrijkse den
<i>Plantago lanceolata</i>	Smalbladige weegbree

<i>Plantago media</i>	Breedbladige weegbree
<i>Poa annua</i>	Straatgras
<i>Poa pratense</i>	Veldbeemdgras
<i>Polygonatum odoratum</i>	Duinsalomonszegel
<i>Polygonum convolvulus</i>	Zwaluwtong
<i>Polypodium vulgare</i>	Eikvaren
<i>Populus alba</i>	Witte abeel
<i>Populus tremula</i>	Ratelpopulier
<i>Prunus padus</i>	Vogelkers
<i>Quercus robur</i>	Zomereik
<i>Ranunculus acris</i>	Scherpe boterbloem
<i>Reseda lutea</i>	Wilde reseda
<i>Rhamnus catharticus</i>	Wegedoorn
<i>Rosa canina</i>	Hondsroos
<i>Rosa pimpinellifolia</i>	Duinroos
<i>Rosa rubiginosa</i>	Egelantier
<i>Rubus caesius</i>	Dauwbraam
<i>Rumex acetosa</i>	Veldzuring
<i>Rumex acetosella</i>	Schapezuring
<i>Rumex aquatica</i>	Ridderzuring
<i>Salix alba</i>	Schietwilg
<i>Salix caprea</i>	Boswilg
<i>Salix repens</i>	Kruipwilg
<i>Sambucus nigra</i>	Vlier
<i>Sanguisorba minor</i>	Kleine pimpernel
<i>Saponaria officinalis</i>	Zeepkruid
<i>Sedum acra</i>	Muurpeper
<i>Senecio jacobea</i> var. <i>Nudus</i>	Jacobskruiskruid
<i>Senecio vulgaris</i>	Klein kruiskruid
<i>Silene dioica</i>	Dagkoekoeksbloem
<i>Solanum dulcamara</i>	Bitterzoet
<i>Sonchus arvensis</i>	Melkdistel
<i>Stachys palustris</i>	Moerasandoorn
<i>Stellaria media</i>	Vogelmuur
<i>Symphytum officinale</i>	Smeerwortel
<i>Systembrium officinale</i>	Gewone raket
<i>Taraxacum officinalis</i>	Paardebloem
<i>Thalictrum aquilegifolia</i>	Akeleiruit
<i>Thymus pulegioides</i>	Grote wilde tijm
<i>Thypha latifolia</i>	Grote lisdodde
<i>Trifolium dubium</i>	Kleine klaver
<i>Urtica dioica</i>	Brandnetel
<i>Valeriana officinalis</i>	Valeriaan
<i>Verbascum densiflorum</i>	Stalkaars
<i>Veronica chamaedrys</i>	Gewone ereprijs
<i>Veronica officinalis</i>	Mannetjesereprijs
<i>Vicia cracca</i>	Vogelwikke
<i>Viola canina</i>	Hondsviooltje

Viola tricolor	Driekleurig viooltje

De vroege soorten ontbreken, omdat er pas in augustus geïnventariseerd is.